

عنوان مقاله:

بازشناسی ارزش های تصویری فرش دستبافت ایرانی از منظر هنر عامه

محل انتشار:

دهمین همایش ملی متن پژوهی ادبی فرهنگ، هنر و ادبیات عامه (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

بهنام زنگی - دکترای پژوهش هنر دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هنرهای تجسمی در کنار شعر و موسیقی، اصلی ترین زمینه های بروز گرایش های هنر عامه بوده اند. تصویر در بسیاری از رشته ها و صنایع کارکردی تعیین کننده دارد، از آن جمله؛ در دست بافته ها، سفالها، زیورآلات، ظروف فلزی، صنایع چوبی، تزیینات معماری، دیوارنگارها و غیره، عامل تصویر نقشی کلیدی در تولید اثر دارد. فرش دستبافت ایرانی از جمله محصولات و آثار هنری صنعتی به شمار می رود که مزین به نقوش ناب و ماندگاری در طول ادوار بوده است. فرش دستبافت ایرانی همواره بهانه ای برای راه یابی نقوش انتزاعی تکامل یافته و عناصر تجریدی پیچیده و متعالی به فرهنگ عامیانه ایرانیان و جهانیان بوده است. از منظر هنری می توان بافت فرش را یکی از فرآیندهای ایجاد و خلق تصویر محسوب کرد و از این طریق، علاوه بر ارزش های کاربردی و فرهنگی فرش، برای آن ارزش هنری در چهارچوب هنرهای تجسمی نیز متصور شد. این پژوهش از طریق تحلیل جایگاه فرش به عنوان یک اثر هنری تصویری، جایگاه آن را در میان هنرهای عامیانه بررسی می کند. ارزش آفرینی هنری نقوش فرش و اثربخشی این نقوش از منظر هنر عامه در حیطه هنرهای تجسمی، کاربرد مغفول مانده ای از فرش ایرانی را یادآوری می کند که عبارت است از تاثیر گذاری بر سلیقه، سواد و تشخیص بصری مصرف کنندگان. فرش ایرانی به دلیل استفاده از ماده تصویر در خلق محصول هنری صنعتی، از محتوایی هنری برخوردار است که به واسطه آن، پیوندهای ناگسستنی با هنرهای تجسمی و فرهنگ تصویری ایرانی دارد. نتایج این پژوهش روشن می سازد، هر چند نقش مایه های مورد استفاده در فرش عمدتاً حاصل دانش و تجربه استادکاران و طراحان حرفه ای بوده است، اما ویژگی ها و کارکردهای هنری فرش دستبافت، موجب اثربخشی و تاثیرگذاری فرش بر روند توسعه، تعالی و نهادینه سازی هنرهای تصویری از منظر هنر عامه نیز بوده است.

کلمات کلیدی:

هنر عامه، فرش ایرانی، فرش دستبافت ایرانی، هنرهای تجسمی، نقش مایه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1382436>

